

بررسی رابطه بین صلاحیت ایمنی داروها و ادراک خطای تجویز دارو در پرستاران بالینی شاغل در بیمارستان‌های آموزشی

شهر اردبیل از مهر ۱۳۹۲ تا مهر ۱۳۹۳

مهدی محمودزاده - کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل

ثنا خلیل زاده ضیاء - کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل

بهروز دادخواه* - دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

محمدعلی محمدی - دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

چکیده:

عنوان: بررسی ارتباط صلاحیت ایمنی دارویی با ادراک خطای دارویی پرستاران بالینی شاغل در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی

اردبیل در سال ۱۴۰۲

زمینه و هدف: اولین و مهمترین هدف یک محیط درمانی در موافقت با عهد نامه نایتینگل عدم آسیب رساندن و جلوگیری از به مخاطره افتادن ایمنی بیماران می باشد. از طرفی یکی از مصادیق مهم تهدید کننده ایمنی بیمار، خطاهای دارویی است به همین دلیل مطالعه حاضر با هدف تعیین ارتباط صلاحیت ایمنی دارویی با ادراک خطای دارویی پرستاران بالینی شاغل در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۲ انجام شد.

مواد و روش ها: در مطالعه توصیفی-همبستگی حاضر، ۳۰۰ نفر از پرستاران بالینی شاغل در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، ایران به روش نمونه گیری طبقه ای نسبتی انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها شامل (فرم اطلاعات دموگرافیک پرستاران، پرسشنامه صلاحیت ایمنی دارویی و ادراک خطای دارویی) بود. داده های جمع آوری شده توسط نرم افزار SPSS با نسخه ۲۶ به کمک آزمون های توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و استنباطی (تی یک نمونه ای، تی مستقل و آنالیز واریانس یک طرفه) در سطح معناداری $P < 0/05$ تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: میانگین سن پرستاران ($32/4 \pm 6/18$) بود که از میان آنها $60/3$ درصد را جامعه زنان و $39/7$ درصد را مردان تشکیل دادند. میانگین و انحراف معیار صلاحیت ایمنی دارویی پرستاران ($135/48 \pm 15/41$) و ادراک خطای دارویی ($316/12 \pm 32/13$) گزارش شد. ۷۷ درصد پرستاران صلاحیت ایمنی در حد مطلوب و متوسط و $66/6$ درصد نیز ادراک خطای دارویی مطلوبی داشتند و هیچ کدام از پرستاران نمره ی صلاحیت ایمنی دارویی و ادراک خطای دارویی ضعیف نداشتند. نتایج نشان داد، ارتباط معنادار و مثبت $r=0/12$ و $p=0/034$ میان صلاحیت ایمنی دارویی و ادراک خطای دارویی در پرستاران وجود دارد.

نتیجه گیری: پرستاران در مطالعه حاضر از سطح مطلوبی از صلاحیت ایمنی دارویی و ادراک خطای دارویی برخوردار بودند و بین صلاحیت ایمنی دارویی و زیر مؤلفه های آن با ادراک خطای دارویی پرستاران رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. لذا به مدیران و مسئولین شاغل در مراکز آموزشی درمانی توصیه می گردد، به کارگیری استراتژی های مؤثر در زمینه یادگیری و فراهم نمودن شرایط محیطی ایمن برای پرستاران میزان خطای دارویی برای بیماران را به حداقل رسانده و کیفیت مراقبت های ارائه شده را نیز افزایش دهند.

واژگان کلیدی: صلاحیت ایمنی دارویی، ادراک خطای دارویی، پرستاران بالینی

Abstract:

Aims: The present study aimed to Evaluate of relationship between drugs' safety competence and Medication Administration Error Perceptions in clinical nurses who are working in the educational hospitals in the city of Ardabil from October 2023 to October 2024

Background: The first and most important aim of a medical facility, as in the Nightingale pledge, is to not harm patients and protect their safety in the first place. One of the major threats to patient safety is drug-related errors.

Methods: The descriptive correlational study, of 300 nurses who are working in educational hospitals of Ardabil, IRAN has been chosen with a proportional stratified sampling method. The data were collected using the GA Semoun and JK Park(2021) drugs' safety competence Questionnaire and Wakefield et all (2005) Medication Administration Error Perceptions Questionnaire".The collected data were analyzed in SPSS software (26) using descriptive statistics, independent t-test, analysis of variance, Pearson correlation coefficients, and linear regression model.

Results: The results revealed that the drug safety competencies in Nurses (77%) and Medication Administration Error Perceptions in nurses (96%) were at a moderate level. The mean nurses' drug safety competence and Medication Administration Error Perceptions were reported (294.22 ± 26.61) and (135.48 ± 15.14) and this difference was statistically significant ($P < 0.001$). There was a positive and significant correlation between drug safety competencies and Medication Administration Error Perceptions ($P = 0.007$, $r = 0.15$). A simple linear regression model showed that drug safety competence explains 8.1% of drug error perception.

Conclusion: In the present study, nurses reported medication safety competence and perception of medication error at an average level. It is suggested that health policymakers and decision-makers take the necessary measures by holding consensus meetings and effective workshops to reduce medication errors and improve nurses' medication perception.

Keywords: drug safety competence, Medication Administration Error Perceptions, clinical nurses.